

istum cibū celsus sibi missum auidē recipiunt in illo tempore pingues & lapidi valde fiunt. Piscatores et illos qui cadunt in littore congregant, & de ipsis hamos suos ilesant. Fluvius autem talis est manna in Pictavia, Sequana in Francia & Campana, Ligeris in Turlonia, Vernis in Tolefana provincia. Talis vermiculus proculdubio fuit Christus, qui dicit Ps. Ego sum vermis, & non homo. Nam ille sursum in sinu patris genitus, & in aere. i. in beata Virgine de rore sancti Spiritus carne sumpta, descendens ad mundi fluvium, homo factus, ipsis pisciculis. i. p̄d̄ribus factus est in sacramento alaris nutrimentum & cibis, dicens Io. 6. Ego sum panis vivus, qui de cōlo descendit. Et iterum. Caro mea verē est cibis. Ille. n. tūc ad nos descendit, quando sol Dei filius signum virginis, id est signum virginem perambulavit. Et illud proculdubio magis est mirabile, quia quamvis iste vermis, f. Christus in altari in plures particulas dividatur, in qualibet tamen vivens vermiculus, id est ipse Christus totus invenitur, qui divisionis detrimenta non sentiens, totus & integer in qualibet particula reperitur, sicut de cereo paschali canitur, quod licet fit diuisus in partes, mutati tamen luminis detrimenta nō igit. Ille ergo postquam aliquandiu in mundo circueit & volavit, quo ad humanitatem motus fuit, & p̄fices. i. fideles donis & virtutibus impugnauit, quam utiq; debemus in altari auidē & deuotē recipere, & etiam piscatores. i. p̄dicatores debent hamos verborum suorum ad alliciendum pisciculos peccatores, cibis ita sp̄aliter ilesare. Tu das escā illorū in tempore opportuno. Vnum mirabile est in Pictavia, quod quia v̄ incredibile nullatenus recitarem, nisi vulgatum & expertum a fide dignis audirem. Est. n. prope castrum quod dicitur Mirabellum, oppidum paruum, quod in lingua gallica Pyrtal le, iacine vero Scissilpodius nuncupatur, cuius dominus cum progenie sua super serpentes dicitur mirabile dominium habuisse. Vnde fit q̄ si dominus dicti loci ad locum quantumcumque serpentes plenum accesserit, & alē clamando q̄ de loco recedat, ex parte domini de podio scisso p̄ceperit, nullus vnquam ibi amplius serpentem videbit: quinmō tunc recedentes inueniuntur, & facto edicto ibidē amplius non morantur. Istud proculdubio non crederem nisi a cunctis vulgatum & creditum esse scirem, & nisi et in scripturis familia reperirem, sed quia Sol. & Plin. de Maris & P̄sillis maiora recitant, ideo ad ista credendum me necessariū inclinant. Ista pos sūt applicari de exorcismis ecclesiasticis, q̄ a sacerdos exorcismos faciales fecerit, & serpentes. i. demonib. q̄ recedat ab hoīe p̄ceperit, ipsi p̄ certo statim fugiant, & verba exorcisationis vel coniurationis ecclesiastica suslinere non valent hominē si te eis per peccatum non subiecerit, in pace & quiete dimittit. Quilibet. n. sacerdos virtute clauium habet coercendi demones p̄tatem, iuxta illud Lu. 10. Ecce dedi vobis potestatem super serpentes & scorpiones, & super omnē virtutē inimici. Vnde audiui narrari q̄ diabolus qui quādam monialē specie viri cognoscebat, & eā de monasterio clausis iamuis extrahebat, postquā de parentum volūtate cōsecrata fuit, ipsam tangere non valebat. q̄ tūc idē a longe apparebat, & apostatate inducebat. Cognito ergo, q̄ diabolus esset ponitur hic de virtutem consecrationis agnoui. ¶ In illa parte Pictauiz quā d̄ Sauronia, inueniuntur sunt aliquādo Nereides, q̄ sunt pisces formam humanam habentes. Vnde audiui q̄ in Oceano iuxta territorium quod d̄ Arutium, tales pisces inueniuntur, qui capti pro miraculo referuntur. De quo et videtur recordari Pli. dicens lib. 9. Nec pauciores inquit in Satorum littore. Sequitur: Nereides vero multas. Et ibidem dicitur q̄ sub diuo Augusto plures in littore apparuerunt Nereides ex animis. Igitur p̄tē dīci q̄ istæ Nereides formam mulier habentes, ratione tamen humana carentes, significant malas mulieres, quæ solum formam humanam & rationem videntur habere, inquitum nunquam volunt actus rationis facere, sed in aquis delictiarum cum piscibus. i. carnalibus residere. Item sicut a fide dignis audiui, in Sātonia prope Subitia est cimiterium sancti Amani, cuius satis est mirabilis cōditio, quia. f. si quis de illa parochia moritur cum sepulchrum eius effodiatur, nunquam mausoleum reperitur, verum tamen si alius extraneus sit sepeliendus, istam quod in cimiterio canare inciperit, a casu mausoleum p̄parat inuenies. Arg. i. ceterum illud extraneis sepulchra p̄parat, q̄ tamen a ciuib. suis abscondit & occultat. Ista possunt applicari q̄ ma-

gis debemus fauere extraneis quā propinquis, quia propter teris paribus magis dēmus peregrinis & extraneis beneficia impendere quā ciuib. atq; notis, & hoc quia ciues melius possunt ibi necessaria prouidere, extranei vero magis noscuntur quā alij indigere, ideo bene p̄cipitur Deuter. 10. Vos ergo amate peregrinos. Vel dic q̄ isti cimiterio sunt similes multi, qui extraneos stipendiant & honorant, ipsosq; secum habere gloriantur & amant, ciues vero notos & familiares contemnuunt, & dare eis seruitia vel officia nunquam volunt. familiaritas. n. cōtempit parit & illa quæ de nouo veniunt, animus magis diligit, diuturna vero & si pluris valeant, vilipendit. Cuius tñ contrarium docet sapiens Eccl. 9. Non dero linquas amicū antiquum, nouus. n. non erit similis illi.

De Prouincia.

Cap. 44.

Prouincia est pars Galliarum superior, prope Italiam, quæ antiquitus Galia Narbonensis est dicta. Ista ergo vltq; introitum Italiz pretenditur, & versus Lugdunenſem Galliam taliter dilatatur, quod etiam ciuitas Viennen. in Narbonensi prouincia computatur, vt Plin. lib. 2. de naturali historia capit. 4. dicit. Est ergo Galia Narbonensis illa portio Galliarum quæ nunc dicitur Prouincia, cum suis adiacentibus, in qua proculdubio sunt multa mirabilia a natura creata, quæ ad mores redacta sunt ad salutem animarum vtilia atque sana. Igitur secundum Gervasium in Prouincia in ciuitate Arelaten. fuit antiquitus ante Christi aduentum valde nefandus ritus, quia omni anno tres iuuenes de comuni emebantur & p̄fcebantur, & in fine anni kalendis Decembris immo labantur, & sanguis super populum aspergebatur, & sic pro salute populi sanguis innoxius fundebatur super aram, quæ inter duas columnas altissimas erat posita in suburbio vrbis, loco qui antiquitus Rochea dicebatur. Trophius autem Christi discipulus regem & populum conuertit, & hunc ritum detestabilem amouit, & sanguinem fundendum pro populo, Christi sanguinem intelligendum monstrauit. De isto autem ritu videtur Plinius recordari lib. 7. c. 2. ubi ait. Nuper rimē trans Alpes hominem immolari, gentium earum more solitum. Charissimus quamvis iste esset horror & error paganorum, potuit tamen effigura diuinorum sacramentorum. Per istos. n. tres iuuenes intelligo Christum, qui tres iuuenes, id est triplex iuuenis potest dici, cum triplicis sit nature, in qua tum cōtinet animam, corpus & diuinitatem. Hic ergo pro salute populi fuit immolatus, & aspersio sui sanguinis populo a criminibus expiatus, quia sicut dicitur ad Heb. 9. Omnia penē in sanguine mundantur, & sine sanguine non fit remissio peccatorum. ¶ Item Gervasius dicit quod in prouincia Aquen. castrum quod dicitur Baldimentū, est rupes rubra instar coralij rubei, cuius fragmēta si fuerint accensa, diuturnum lumen præbent, & quando materia durauerit, semper lucet, & ponitur hic de Asbesto lapide, qui semel accensus semper ardet, de quodam etiam candelabro in templo veneris quod semper ardebat. Sed de hoc vide cap. de Asbesto. Adhuc Gervasius quod hic sunt quidam ceri quos refert antiquitas a beata Virgine cum domino p̄sentatos in templo, qui cōtinuo ardescentes nunquam consumuntur. De candelā etiā beate Mariæ Atrebaten. dicitur quod quamvis s̄pissimē accendatur, nullatenus minoratur. Legi et in chronicis quod tempore Henrici secundi Imperatoris Romæ fuit inuentum corpus Pallantis gigantis integrum, quod plus quā mille annis sub terra fuerat, nec p̄ea corruptum, imō contra muros ut bis erectum ad murorum cacumina attingebat. In latere autem vulnus habebat ad latitudinem quatuor pedum, & habebat epitaphiū inscriptum. Hic iacet Pallas filius Euantri, quem lancea Turni militis interfecit. Fuit autem Euantri de primis Romæ fundatoribus. In capite ergo sepulchri inuenta est lucerna, quæ nulla aqua, nec vento aut li quore aliquo extingui poterat. Philosophus ait quidam suum ingenium probare volens, lapidem de subter p̄forauit, & statim subintrante aere lumen extinxit. Per talia lumina charissim. p̄tē intelligi viri iusti, qui ex p̄lis & doctrinis illuminant totum mundum. Matt. 5. Vos estis lux mundi, quia pro certo sancti qui in igne charitatis fuerunt accensi, lumē & lucerna totius mudi fuerunt, qui in tēplo domini relaxerunt, & ad caput gigantis mortui Christi (qui duplicis subitanie gigas dicitur) per suæ mortis memoriam iacerunt, sicut de Apollis & Pri-